

Муниципальной бюджетной школе №5 киириэн иннинээ5и саастаах о5олор
тэрилтэлэрэ, дьааһыла саад «Сказка».

Темата: “Сибэккилэр уратылары”

Толордо: Слепцова Нарыйанна улахан бөлөх
иитиллээччитэ.

Салайааччы:
Ефимова Екатерина Лазарьевна

Хонуу, 2022 с.

Иһинээ5итэ

Кииритэ.....	3 стр.
Сүрүн чааһа.....	4 стр.
Практической чааһа.....	5 стр.
Түмүк.....	6 стр.
Туттуллубут литература.....	7 стр.

Кириитэ

Тема: Сибэккилэр уратылара.

Актуальноһа: мин толоонцо үүнэр, дьиэ таһыгар үүнэр уонна дьиэ5э үүнэр сибэккилэри кэтээн көрөн, уратыларын билээри, бу теманы таллым.

Үлэм сыала: сибэккилэр уратыларын үөрэтии.

- 1.Туһааннаах литератураны булуу;
2. Ааттарын – суолларын , түөх суолталаахтарын үөрэтии;
3. Сибэккилэр уратыларын кэтээн көрөн, араас опытттары оңоруу.

3.

Сурун чааһа.

Сибэкки ус көруңңэ араһсар.

1.Толоонцо үүнэр сибэккилэр сайынын бэйэлэрэ үүнэн таһсаллар. Араас өңнөөх буолаллар.Х-р: фиолетовай, розавай, саһархай, ма5ан, халлаан

күөбэ. Кинилэргэ уу куппаккын, айылба бэйэтэ көрөн,бүөбэйдээн үүннэрэр. Мин толоон сибэккилэриттэн саас эрдэ үүнэр ньургуһуну билэбин. Ньээм-ньээм, кучу сибэккени көрөн билэбин. Эбэм, бу эмтээх сибэккилэр диэн үөрэппитэ.

2.Эдьийим дьэтин таһыгар сайын сибэкки арааһын олордор. Сибэккилэр сиэмэттэн үүнэн тахсаллар. Онно уу кутабыт, сыыс- отун ыраастыыбыт, бэйэбит көрөбүт, бүөбэйдиибит. Дьэ таһыгарүүнэр сибэккилэр, сайын устата кылгастык үүнэллэр. Сайыңны сибэккилэртэн мин бархатцыны, ромашканы, петунияны билэбин. Сибэкки арааһын үүннэрэн олбуору, бисиэткэни кизгэтиэххэ сөп.

3. Дьэбэ үүнэр сибэккилэри эмиэ бэйэбит көрөбүт.Кинилэр уһун үйэлээхтэр. Сэбирдэхтэрин ыраастыыбыт, ууннан ыстаран быыллыыбыт, уу кутабыт. Дьэ сибэккилэриттэн мин гераньы, кактуһу, фиалканы билэбин.

4.

Практической чааһа

Сибэкки араастарын тэңнээн көрдүм, опыттары оңордум.

1. Ньээм- ньээм сибэки сибирдэхтин, силистин, сибэкилин барыта эмтээх. Ол иһин бутун үүнээйини хомуйан куурдаллар. Ньээм- ньээм сибэки элбэх ыарыттан эптиир.
2. Кучу бааһына, суол кытыытыгар, тыа сабатыгар уунэр. Сибэкилэммитин кэннэ сибирдэбин умнаһын сыйан ылан салгыннаах, кулук сиргэ куурдаллар. Төбө ыарыдабына, кучу сибирдэбин көөнньөрөн иһэллэр.
3. Учугэй сиэмэ түбэспитин билээри опыт оңоруохха сөп. Иһиккэ аңаарынан уу кутабыт уонна кыра ньуоска төбөтүнэн марганцовка кутабыт кутабыт. Онтон сиэмэлэрбитин кутабыт. Учугэй сиэмэ буоллабына иһит түгэсэр түһүөхтээх, ону буорга угабыт.
4. Тоҕо сибэкигэ уу кутабыт? Ханнык бабарар сибэки силистээх буолар, силиһинэн аһыыр, тынар. Уу куппатаххына силиһэ хатан ыалдьар.

О5олоор, сибэкилэри харыстыабын. Куннэтэ кэтээн-көрөн уратытын билиэххэ.

6.

Туттуллубут литература

1. Кэрэхсиибин төрөөбүт дойдубун: оскуолаҕа киириэн иннинээҕи саастаах оҕолорго/(хомуйан оңордулар: М.Н. Бысыина уо.д.а; Надежда Николаева ойуулар).- Дьокуускай: Бичик, 2014.- 24с.
2. Плешаков А.А. От земли до неба. Атлас- определитель: кн. Для учащихся нач. кл./ А.А. Плешаков.- 7-е изд.- М.: Просвещение, 2019.- 224с.
3. Федоров, Илья Гаврильевич. Өбүгэбит олоҕо- дьаһаҕа: ойуулаах тылдыт. Уклад жизни народа саха: иллюстрированный словарь/И.Г.Федоров, П.К. Васильев; (Нь. Е. Ябловская ойуулар).- Дьокуускай: Бичик, 2012. -128с.